

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Davida Hipšra a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **S. P.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o námitce podjatosti vznesené žalobcem ve věci vedené u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 78 Ad 36/2017,

t a k t o :

Soudkyně Krajského soudu v Ústí nad Labem JUDr. Markéta Lehká, Ph.D., **n e n í** vyloučena z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 78 Ad 36/2017.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobou podanou u Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále též „krajský soud“) žalobce brojí proti rozhodnutí žalované ze dne 9. 8. 2017, č. j. X, kterým byly zamítnuty námitky žalobce proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 25. 5. 2017, č. j. X, jímž byl žalobci odňat invalidní důchod.

[2] Podle obsahu spisu má danou věc rozhodovat JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. Tato samosoudkyně vyžádala u Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí posudek ve věci invalidity žalobce. Poté, co soudkyně uvedený posudek doručila žalobci, ten vznesl námitku podjatosti. Podjatost spatřuje v pochybení jmenované samosoudkyně v řízení, konkrétně v tom, že Posudkové komisi Ministerstva práce a sociálních věcí nezaslala lékařský posudek MUDr. L. a znalecký posudek MUDr. D.

[3] Samosoudkyně ve vyjádření k námitce podjatosti uvedla, že se necítí být podjatá. Dodala, že Posudkové komisi Ministerstva práce a sociálních věcí zaslala úplný správní spis, tj. včetně žalobcem uváděných listin. Komise měla uvedené listiny k dispozici.

[4] Nejvyšší správní soud neshledal námitku podjatosti důvodnou.

[5] Garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce, patří mezi integrální součásti práva na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Nestrannost soudce je jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů a jiných subjektů v právo a právní stát (čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky). Nestrannost soudce je především subjektivní kategorií, vyjadřující vnitřní psychický vztah soudce k projednávané věci v širším smyslu (zahrnuje vztah k předmětu řízení, účastníkům řízení, jejich zástupcům). Pouze takto úzce pojimaná kategorie nestrannosti soudce by však v praxi stěžejně nalezla uplatnění vzhledem k obtížné objektivní přezkoumatelnosti vnitřního rozpoložení soudce. Kategorii nestrannosti je proto třeba vnímat širě, tedy i v rovině objektivní. Za objektivní ovšem nelze považovat to, jak se nestrannost soudce pouze subjektivně jeví vnějšímu pozorovateli (účastníkovi řízení), nýbrž to, zda reálně neexistují okolnosti, které by mohly objektivně vést

k legitimním pochybnostem o tom, že soudce má k věci určitý, nikoliv nezaujatý vztah. Subjektivní hledisko účastníků řízení o podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání; rozhodování o této otázce se však musí dít výlučně na základě hlediska objektivního (shodně též nález Ústavního soudu ze dne 27. 10. 2004, sp. zn. I. ÚS 370/04).

[6] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. platí, že „*Soudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávání věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.*“

[7] Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak, jak zákon tuto příslušnost stanovil, je tato zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný.

[8] Podle § 8 věta první s. ř. s. je důvodem pro vyloučení soudce z projednávání a rozhodování věci jednak skutečnost, že se podílel na jejím rozhodování již v předchozím správním či soudním řízení, a jednak takový vnitřní vztah soudce k věci samé, k účastníkům či k jejich zástupcům, že míra a povaha tohoto vztahu poskytuje důvod k pochybnostem o jeho nepodjatosti.

[9] Zákon však současně stanoví, že důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávání věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech (§ 8 odst. 1 věta poslední s. ř. s.). Právě o takovou námitku podjatosti se však v nyní posuzované věci jedná. Žalobce v námitce poukazuje na nesprávný postup JUDr. Markéty Lehké, Ph.D. Citované ustanovení však jednoznačně uvádí, že důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávání věci, resp. v jiných věcech. To potvrzuje i konstantní judikatura zdejšího soudu. Srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 3. 2003, č. j. Nao 2/2003 - 18, publ. pod č. 53/2004 Sb. NSS., ze dne 18. 6. 2003, č. j. Nao 25/2003 - 47, ze dne 7. 10. 2004, č. j. Nao 24/2004 - 75, ze dne 28. 11. 2013, č. j. Nao 87/2013 - 78, ze dne 20. 3. 2014, č. j. Nao 112/2014 - 53, ze dne 19. 10. 2016, č. j. Nao 197/2016 - 74, ze dne 30. 11. 2016, č. j. Nao 282/2016 - 92, ze dne 30. 3. 2017, č. j. Nao 118/2017 - 145, ze dne 30. 3. 2017, č. j. Nao 119/2017 - 92.

[10] Nejvyšší správní soud uzavírá, že námitce podjatosti nemohl vyhovět. Z tohoto důvodu je nadbytečné vyjadřovat se k návrhu žalobce, který požadoval, aby uvedená samosoudkyně byla nahrazena jiným samosoudcem. Nejvyšší správní soud dodává, že podle § 102 s. ř. s. lze rozhodnutí krajského soudu ve věci napadnout kasační stížností, ve které lze poukazovat i na příp. procesní pochybení krajského soudu (samosoudce).

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. prosince 2018

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu